

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Návrh NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o započítavaní emisií skleníkových plynov z dopravných služieb

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LPEU/2023/509>

Materiál v pripomienkovom konaní do 22.11.2023

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál bol predložený do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvom dopravy na základe uznesenia vlády SR č. 627/2013

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Cieľom návrhu je sprístupniť spoľahlivé údaje o emisiách skleníkových plynov, ktoré podporia udržateľnosť a inovácie, vytvoriť stimuly na zmenu správania podnikov a zákazníkov s cieľom znížiť emisie skleníkových plynov z dopravných služieb vďaka zavedeniu a využívaniu porovnateľných a spoľahlivých údajov o emisiách skleníkových plynov. Účelom návrhu je zabezpečiť porovnateľnosť výsledkov započítavania emisií skleníkových plynov z dopravných služieb, ako aj uľahčiť zavedenie ich započítavania z dopravných služieb do podnikovej praxe. Návrh je zameraný na zlepšenie komparácie údajov o emisiách skleníkových plynov používaných v dopravnom reťazci. Podstatou je používanie spoločnej referenčnej metodiky, presných vstupných údajov, ako aj jednoznačnej a jasnej komunikácie. Zvýši sa tak využívanie započítavania emisií skleníkových plynov zo strany hospodárskych subjektov a iných príslušných subjektov v prospech zníženia emisií skleníkových plynov z dopravných služieb.

Postoj RÚZ k materiálu

Návrh ako prierezová iniciatíva, týkajúca sa všetkých druhov dopravy, vytvára synergie s inými regulačnými opatreniami EÚ v oblasti rámcov na znižovanie emisií, palivových a emisných noriem, lepšej transparentnosti pre používateľov a silnejších práv spotrebiteľov a tieto opatrenia zároveň aj dopĺňa. **RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedené pripomienky.**

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k bod 12. Analýza jednotlivých ustanovení predkladaného návrhu, článok 4 Metóda výpočtu emisií skleníkových plynov z dopravných služieb, Stanovisko SR

Za vetu „SR súhlasí s predmetným článkom“ navrhujeme doplniť vetu „Odporúčame zvážiť nahradenie metodiky normy EN ISO 14083:2023 metodikou výpočtu emisií skleníkových plynov z výroby a používania palív v doprave podľa prílohy V a prílohy VI smernice č. 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (REDII).“

Odôvodnenie:

Smernica o energii z obnoviteľných zdrojov (RED II) už stanovila určitú metodiku výpočtu emisií, počas životného cyklu, ako aj určité štandardné hodnoty pre výpočet emisií skleníkových plynov v doprave. Aj napriek snahe Európskej komisie zachovať jednotnosť a súlad s už existujúcou právnou úpravou, existujú však viaceré nezrovnalosti vo výpočte emisií skleníkových plynov z biopalív medzi normou EN ISO 14083 a Smernicou o energii z obnoviteľných zdrojov (RED II).

Norma ISO predovšetkým nezohľadňuje úspory emisií zo zachytávania a nahradzovania uhlíka (eCCR), zachytávania a ukladania uhlíka (eCCS) a akumulácie uhlíka v pôde prostredníctvom zlepšeného poľnohospodárskeho manažmentu (eSCA), čo znevýhodňuje určité biopalivá v porovnaní s metodikou uvedenou v Smernici o energii z obnoviteľných zdrojov (RED II). Emisné faktory kvapalných biopalív uvedené v tabuľke K.1 (príloha K) normy EN ISO 14083:2023 nie sú v súlade so Smernicou o energii z obnoviteľných zdrojov (RED II) a nepredstavujú presnú emisnú stopu kvapalných biopalív, ktoré sú dostupné na trhu EÚ.

2. Zásadná pripomienka k bod 12. Analýza jednotlivých ustanovení predkladaného návrhu, článku 5 - 8, Stanovisko SR

Za vetu „SR súhlasí s predmetným článkom“ navrhujeme doplniť vetu: „navrhujeme aby v centrálnej databáze EÚ boli energetické nosiče, ktorými sú biopalivá a bioplyn, rozdelené do viacerých kategórií podľa toho z akého materiálu sú vyrobené (či ide o potravinárske a krmovinárske plodiny (1G biopalivá) alebo ide o odpadové materiály uvedené v prílohe IX smernice REDII)“ .

Odôvodnenie:

Pri emisiách skleníkových plynov je dôležité rozlišovať stopu emisií skleníkových plynov biopalív podľa typu suroviny/materiálu, z ktorej sa vyrábajú. Je to v súlade s metodikou vyplývajúcou zo Smernice o energii z obnoviteľných zdrojov (RED II), ktorá podľa prílohy V. a VI., rozlišuje medzi rôznymi typmi biopalív na základe ich suroviny/materiálu z ktorých je vyrobené. Na základe suroviny/materiálu, z ktorej sa vyrába biopalivo a/alebo bioplyn, navrhujeme zaviesť klasifikáciu paliva buď ako biopalivo na rastlinnej báze (1G) alebo ako biopalivo vyrobené z materiálu podľa prílohy IX. (časť A a časť B), Smernice RED II (biopalivá na báze odpadu). Spravidla tiež platí, že biopalivá a bioplyn vyrobený z odpadových surovín uvedených v prílohe IX REDII majú nižšie emisie skleníkových plynov z dôvodu, že surovina na vstupe má stanovenú nulovú emisnú stopu, keďže ide o odpad. Ak dôjde k vytvoreniu evidencie energonosičov v doprave a k nim prislúchajúcej emisnej stope, je dôležité pre biopalivá a bioplyn vytvoriť 2-3 kategórie podľa toho z akého materiálu sú vyrobené, keďže je dôvodné predpokladať významne odlišné priemerné emisné stopy biopalív a bioplynu v oboch kategóriách.

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LPEU/2023/509>